

Många val i Latinamerika 2021

Latinamerikas val 2021

Efter valet i **Bolivia** hösten 2020, då demokratin återställdes och MAS intog presidentposten, förväntas inte lika genomgripande val i Latinamerika under 2021.

Trots det finns det flera anledningar att se framåt.

Ecuador, där den nuvarande presidenten Lenin Moreno vann på en vänsterplattform och sedan kastade sig i armarna på USA och högern. Landet har under Moreno följt Internationella Valutafondens linje, till skada för den regionala integrationen och medborgarna. Hanteringen av pandemin har varit en katastrof och BNP har rasat. Moreno har använt sig av juridiken, 'lawfare?', för att hindra förre presidenten Rafael Correa från att ställa upp. Protesterna har varit omfattande mot den nyliberala politiken.

16 kandidater ställer upp till valet 7 februari, av vilka tre är huvudkandidater: Företagaren och bankiren Guillermo Lasso från den konservativa och unkna högern för Movimiento CREO och Partido Social Cristiano, symbol för partikorrption. Han ställer upp för tredje gången. Yaku Pérez från ursprungsbefolkningens Pachakutik och vänsterns Andrés Arauz, kandidat för 'correismen' (efter Rafael Correa). Arauz lyckades ställa upp i valet, trots många försök att med olika finter förhindra det. Eftersom nuvarande presidenten Lenin Moreno lagt beslag på Rafael Correas partinamn kandiderar Arauz för Union por la Esperanza, Enhet för Hoppet.

För närvarande leder Arauz i opinionsundersökningarna. Men bilden är splittrad på grund av de många kandidaterna, varav ingen får över 30 procent. För att vinna i första valomgången krävs 40 procent av rösterna med en marginal på minst tio procent till närmaste rival. [Högern, med finansiering, rådgivning och instruktioner från USA, använder en rad odemokratiska knep för att hindra Arauz. Se fler artiklar på Svensk-Kubanskas hemsida. Sök på "Ecuador" eller "Arauz"]

I **Peru** talar allt för att det blir en andra valomgång. Landet går till val i april efter en rad politiska omvälvningar som inneburit tre presidenter under en mandatperiod. Pedro Pablo Kuczynski valdes 2016, men avlägsnades efter en korrupsionsskandal i mars 2018. Han ersattes av sin vicepresident Martin Vizcarra, men också han avsattes av kongressen för påstådd korrupsion. Vizcarra ersattes efter mindre än en vecka av Francisco Sagasti efter omfattande protester. De folkliga protesterna riktade sig inte mot Vizcarra utan mot kongressens vanskötsel av landet.

De många skandalerna, instabilitet, korrupsion och tidigare vanskötsel förklarar befolkningens svaga stöd till den traditionella politiken och gör att den som nu leder i opinionen bland de 12 kandidaterna är en före detta fotbollsspelare. Som i Brasilien, där den tidigare militären och ultrareaktionären Bolsonaro lyckades vinna presidentposten, är det möjligt att George Forsyth kan komma in som en outsider som inte fläckats av det politiska etablissemanget.

Forsyths ledning med 23 procent i september har sjunkit och istället har stödet för Julio Guzman från Partido Morado ökat, samma parti som Sagasti. Bakom dem följer en rad nya och gamla ansikten, till exempel Keiko Fujimori för Fuerza Peru.

I och med avsättandet av Merino i november 2020 har medborgarna insett att de har makt. Men den är bara skenbar om de inte lyckas identifiera någon som försvarar deras längtan efter något bättre.

I **Chile** visade protesterna 2019 och 2020 på en kampvilja från breda sektorer som inte längre accepterar arvet från Pinochetdiktaturen. Den avgående högerpresidenten Sebastian Piñera har lyckats hålla sig kvar där han navigerat i stormigt vatten och med sitt påstådda stöd till en folkomröstning om en ny grundlag.

På grund av detta blir det flera val i landet i år. I november är det presidentval, men lika viktigt är valet i april av de som ska skriva den nya grundlagen. Det valet gör det nödvändigt att söka allianser; såväl för högern och oligarkerna som vill ha en fullständigt urvattnad grundlag och lämna allt som det är; som för de som kämpat på gatorna och som förstår att inget kommer att ändras om inte den grundläggande legala basen förändras. Den nuvarande grundlagen upprätthåller den nyliberala modellen. Kampen för en ny grundlag har kostat ett 20-tal döda och fler än 2 000 skadade, framförallt ungdomar som sköts av karabinjärerna i ögonen. Det övervåldet har öppnat ögonen på chilena.

Bland de namn som nämns tidigt i processen finns Daniel Jadue från Kommunistpartiet. Han har som borgmästare i Recoleta visat att han är en beslutsam person med vanligt folk i fokus. Från högern nämns den konservative Joaquin Lavín som för tredje gången försöker nå presidentposten.

I Chile ska också borgmästar- och kommunalval, liksom val till guvernörer och parlamentet, hållas.

Presidentval hålls i Nicaragua 7 november och i Honduras den 28 november.

I **Nicaragua** förutser också högerens och imperiets medier att Sandinisterna kommer att befästa sin ledning. Ett parti som Washington vill besegra, precis som i Kuba och Venezuela. Därför kan man förvänta sig nya aggressiva åtgärder från grannen i norr.

I **Honduras** återstår att se om valfusket som karaktäriserade valen 2017 ska upprepas och vänsterpartiet Partido Libre (Libertad y Refundación) åter ska berövas valsegern. Partiet föddes ur det folkliga motståndet efter den USA-stödda statskuppen mot Manuel Zelaya 2009.

Som vanligt tävlar Liberala och Nationella partiet. Två goda kumpaner som växlade vid makten fram tills att Libre blev en viktig och verklig opposition. Dessutom finns ytterligare 11 mindre grupper som ingen räknar med.

[I Latinamerika är det presidentstyre, och parlamenten har mindre betydelse än i t.ex. Sverige. Dock är de inte ointressanta.] Slutligen är det val till parlamenten i **El Salvador** 28 februari, i **Bolivia** 7 mars, **Mexiko** 6 juni och **Argentina** 24 oktober. Nästan alla är länder där alternativ till den härskande nyliberalismen behövs och där presidenterna behöver stöd i sina parlament för att kunna konkretisera sin politik.

Cubadebate 210117

[América Latina en 2021: La palabra, en las urnas](#)

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en 20:a eller valfri summa till

123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)